

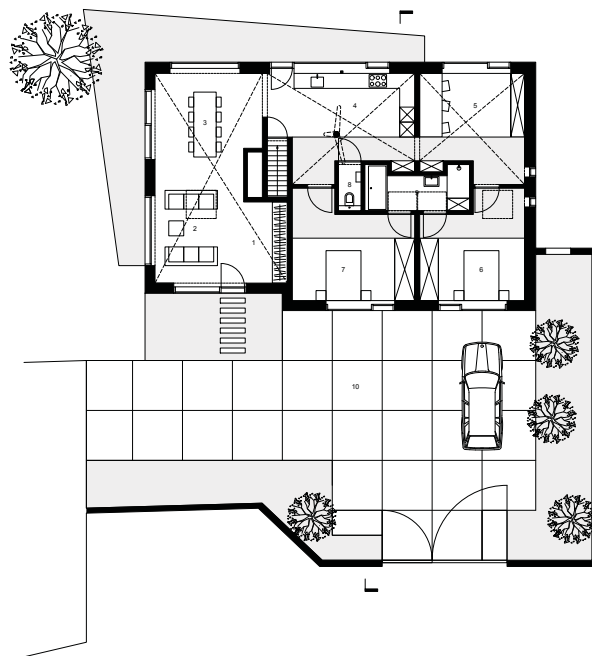
oud
materiaal
krijgt
nieuw
leven

Duurzaamheid staat centraal in verbouwd huis uit de jaren zestig

Drie vliegen in één klap met kalkhennepbeton

Na vijftien jaar in Brussel voelden Erik en Susan de lokroep van het platteland. Toen Eriks grootmoeder overleed, keerden ze naar zijn heimat terug om voor zijn grootvader te zorgen. Intussen hebben ze Eriks grootouderlijke huis verbouwd tot een milieuvriendelijke en warme thuis.

ELINE MAEYENS, FOTO'S LISA VAN DAMME EN CEDRIC VERHELST

Eén bouwlaag

Erik groeide op in een boerderijtje in de Vlaamse Ardennen. Na vijftien jaar in Brussel had hij zin om naar de streek terug te keren. 'Mijn vriendin en ik merkten dat we toch vooral wat rustiger en groener wilden wonen: de winters spendeerden we altijd in de bergen. Toen mijn grootmoeder stierf, zijn we in het atelier komen wonen dat aan hun huis hangt. Zo konden we de mantelzorg voor mijn grootvader opnemen.'

Nadat ook zijn grootvader overleed, beslisten Erik en Susan om de woning te verbouwen tot een woning voor henzelf. Het huis dateert van de jaren zestig en aan de vorm is weinig veranderd. Het huis is tegen een helling aangebouwd. Het is grotendeels onderkelderd en er is een garage. Daarboven liggen de woonvertrekken, in één enkele bouwlaag. 'De meeste functies zitten nog op dezelfde plaats als toen - de zuidgeoriënteerde keuken en de eet- en woonkamer bijvoorbeeld.'

Open tot in de nok

De grootste structurele ingreep is de sanitaire box tussen de keuken, het bureau en de slaapvertrekken. In die box zit de badkamer, op wat vroeger de donkerste plek in huis was. Architect Robbe van Cai-

mere, van Martens Van Caimere Architecten vertelt: 'We hebben een lichtschacht gemaakt die als een hoge schouw doorheen het dak priemt. Zo geniet de badkamer nu van natuurlijk licht.'

Die badkamer is heel intiem en alleen te bereiken via de slaapkamers. In het sanitair blok zit voorts ook een wc. Erbovenop is een speelzolder, te bereiken via een oude sportladder.

De centrale box is bekleed met houten planken. 'Niet zomaar planken, maar de plankenvloer van de vroegere kruipzolder. Die zolder is nu verdwenen en ons huis is opengewerkt tot in de nok.' Een ingreep met veel impact, want de ruimte oogt nu erg royaal. De licht wit geoliede multiplexplaten het hellend plafond is heel geslaagd.

Kalkhennepbeton

Het materiaalgebruik is in dit project niet bepaald doorsnee te noemen. Zo zijn de buitenmuren bezet met kalkhennepbeton. 'Een interessante keuze, want dat materiaal fungeert als isolatie, wind- en waterdichting en gevelafwerking in één', vertelt Robbe. Het materiaal oogt gelaagd en de structuur organisch. 'Het is fijn om met nieuwe materialen te werken,' zegt de architect.

Het paar houdt van hergebruik, zoals een oud kastje.

Het plafond bestaat uit geoliede multiplexplaten.

Ook elders zijn bewuste keuzes gemaakt. Het schrijnwerk is van acoryahout: naaldhout dat duurzamer gemaakt is met een zuur. De vloeren in de leefruimtes zijn bekleed met bamboe: 'Ook een duurzame keuze, want bamboe groeit

Kalkhennepbeton werkt als isolatie, afdichting én afwerking

snel. Het staat in een paar maanden metershoog'. De binnenmuren zijn afgewerkt met een mengsel van kalk en leem. 'Dat creëert een aangenaam leefklimaat', vindt Erik. 'Het materiaal ademt: het neemt het teveel

Het kalkhennepbeton op de gevel is een erg duurzaam materiaal. Het is volledig recycleerbaar. En het oogt nog mooi ook.

Een Finoven verwarmt de hele woning.

De planken komen van de oude zoldervloer.

De badkamer krijgt zonlicht via een lichtschaft.

Technische fiche

Terreinoppervlakte:
1.600 m²

Bewoonbare oppervlakte:
150 m² (excl. kelder en garage)

Verbouwjaar: 2014

Materialen: kalkhennepbeton, bamboe (parket), accoya (ramen en deuren), multiplex (plafonds), kalkleempleister (wanden)

Technieken: Finoven, zonnepanelen voor elektriciteit, gefilterd regenwater, ventilatiesysteem D

verdiend. Duurzaamheid en maximaal zelfvoorzienend zijn staan hier voorop. 'Tot voor kort hadden we ook een grote moestuin, maar met een jonge zoon in huis ontbrak het ons aan de tijd om die te onderhouden.'

Hergebruik

De zorg voor ecologie is een constante in dit project. Erik: 'We zijn intensief bezig met het recupere van materialen en meubels. Het kleurrijke kastje in de leefruimte bijvoorbeeld heb ik gemaakt uit vier andere kasten. Het bovenkastje in de keuken is het originele kastje dat hier hing.' Dan is er nog de bijzondere draagstructuur in de keuken. Architect Robbe: 'We wilden de zuidgerichte keuken opentrekken, maar er stonden dragende muurtjes. Op drie plekken moest het dak extra gestut worden. Erik en Susan konden een zeilmast op de kop tikken, waarvoor we een staalstructuur op maat hebben laten maken.' Hergebruik, daar houden de bouwheren van dit project van. 'En van materialen en producten met een beperkte afvalstroom', voegt Erik eraan toe. 'Neem nu die kalkhennepbeton op de gevel: dat is volledig recycleerbaar en laat geen afval na. Dat vinden wij een fijne gedachte.'

aan vocht in de lucht op en geeft het ook weer af indien nodig. Ook de warmterecuperatie is beter.'

Zelfvoorzienend

De verwarming van de hele woning gebeurt met een Finoven,

waarvan de werking vergelijkbaar is met die van een speksteenkachel. 's Morgens steekt Erik de kachel één keer aan, de leem- en chammottestenen in de kachel absorberen de warmte en geven die gedurende de dag geleidelijk af. 'Als het

vriest, warmen we de badkamer even op met een elektrisch vuurtje, maar voor de rest volstaat de kachel. We hebben ook zonnepanelen voor elektriciteit en ons volledige waterverbruik draait op regenwater. We hebben twee regen-

waterputten van 10.000 liter. Voor de douche en dergelijke hebben we een grove filter, voor drinkbaar water een omgekeerde osmosefilter.' De kosten van zo'n filterinstallatie zijn niet min, maar dat geld is volgens het stel snel terug-